

הרשות השנייה לרדיו ולטלוויזיה

תמליל

**הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו יוצאים לציבור
- מרכז תרבות קהילתי נצרת
מתאריך 17.12.2008**

הרשות השנייה לרדיו ולטלוויזיה

תמליל הרשות השנייה יוצאים לציבור – נצרת, מתאריך 17.12.2008

סדר היום:

התכנסות וכיבוד קל	18:30 – 18:00
ברכות:	18:45 – 18:30
<ul style="list-style-type: none">• נורית דאבוש - יו"ר הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו• ראמז ג'ראיסי – ראש העיר נצרת	
דיון בתכנים המשודרים אלינו בתקשורת הישראלית. מנחה: משה שלונסקי בהשתתפות נציגי תקשורת:	19:30 – 18:45
<ul style="list-style-type: none">• בן דרור ימיני-עיתונאי, עיתון מעריב• צבי יחזקאלי-פרשן, ערוץ 10• סוהיל כראם-בעל תחנת הרדיו א-שאמס• עו"ד מוניר עזאם• נזיר מג'לי-סופר, עיתונאי• ודיע עואודה-סופר, עיתונאי ועורך ראשי, עיתון "חדית' אלנאס"• קאסם חטיב-כתב בערוץ M.B.C	
דיון בהשתתפות הקהל	20:00 – 19:30

מר משה שלונסקי-מנחה: ערב טוב לכם ותודה שבאתם, אפילו שזו תקופת חגים. אנחנו קוראים לזה התיאטרון הנוודד, הערב הזה של הרשות השנייה ואנשים מהטלוויזיה המסחרית. כבר היינו בסדרת אירועים כזאת ב-20-30 מקומות בכל ישראל. היינו בירוחם, ברמלה, בגבעת ברנר, בנתיבות, בירכא, ומאוד שמחנו על ההזמנה לבוא לנצרת. מה שיקרה פה בערב זה כך: יהיו ברכות, אחר כך יעלה הפנל, אני אשוחח עם הפנל על מה זה טלוויזיה ישראלית, טלוויזיה מסחרית וכל מיני נושאים שיעלו תוך כדי הדיון. אחר כך הדיון עובר למטה, מי שמכם ירצה לדבר, לשאול שאלה, להביע עמדה – פתוח לגמרי, מבחינתנו נשמח מאוד. אחר כך יש הפסקה קצרה ואחרי זה אנחנו מקרינים סרט, שמומן, בין היתר, גם ע"י הרשות השנייה, שאני מאוד ממליץ לכם – על דילמה של זוג ערבי האם להגר מישראל לספרד או לא להגר, שזה נושא שאני יודע שרבים מכם גם מתלבטים עם משפחות וחברים. אז דבר ראשון, שוב אני אומר תודה רבה, ואני מזמין את ראמו ג'ראיסי – ראש העירייה, לברך. תודה.

מר ראמו ג'ראיסי: ערב טוב לכל משתתפי ערב מיוחד זה. אני אדבר בשפה העברית כי חשוב לחסוך קצת זמן בתרגום. הלוואי וכולם היו מבינים את שתי השפות ואז כל אחד היה מדבר בשפתו והשני מבין אותו. אני חושב שזה לא מאוחר שעניין זה גם יעלה לדיון ציבורי, גם באמצעות התקשורת. מי שמפסיד בסיטואציה הקיימת, לפי דעתי זה היהודים, לא הערבים. הערבים מדברים את שתי השפות, מבינים את שתי השפות. אתם אלה שמפסידים מחוסר הידיעה של השפה הערבית.

אין ספק שהתפקיד של התקשורת בעידן המודרני הוא תפקיד מכריע, תפקיד בעל חשיבות גבוהה מאוד מכל הכיוונים. נכון שאנחנו מספקים מקור במקרים רבים לידיעות ולתוכניות בתקשורת, אבל בדרך כלל התקשורת מביאה את הסיפור בדרך שלה, שבמקרים רבים גם זו לא הדרך שזה שסיפק את הסיפור

לפני שאני אסיים אני חייב לציין שמאז שנפתחה תחנת רדיו אזורית במסגרת הרשות השנייה, על גלגוליה, שעברה שתי קבוצות של בעלים, אבל היא תפסה, רדיו 'א-שמס', מקום מאוד דומיננטי ברייטינג של התקשורת בכלל במגזר הערבי, והייתי אומר אפילו הרבה יותר מאשר קול ישראל בשפה הערבית. זה אומר שגם הגיע הזמן שערופץ טלוויזיה בשפה הערבית גם כן יופעל. כנראה שזה יהיה במסגרת הרשות השנייה.

אני שוב מאחל לכל משתתפי הדיון הזה ערב מוצלח ופורה, וגם תוצאות שישפיעו בעתיד על המדיה והמשקל של המדיה בכלל במגזר הערבי. תודה רבה.

מר משה שלונסקי-מנחה: תודה רבה. אני מקבל את ההערות שלך. אני אפילו מתבייש לומר שאני לא יודע ערבית, אבל אני אומר הרבה פעמים ליהודים:

עוד מילה לפני שאני קורא לנורית דאבוש – יו"ר הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו. הרעיון הוא רעיון שלה, לעבור בשטח בכל המקומות, להיפגש עם האנשים ולשמוע מה הם חושבים. אני אומר לכם שגם אני וגם הצוותים שיושבים פה על הבמה לומדים הרבה יותר בעניין הזה, מה אוהבים ומה לא אוהבים. אני רוצה להסביר במשפט אחד ונורית בוודאי תרחיב. הרשות השנייה זה גוף פיקוח שאחראי על רשתות מסחריות פרטיות. כאן הדילמה או גרעין הקונפליקט שאומר: מצד אחד זה רשתות פרטיות שמוגדרות לפי החוק ציבוריות, כי הציבור דרך גופים ממלכתיים מגביל אותם בסוג תוכניות שמשדרים, כל הדברים האלה. מפה יש את הדילמה הברורה תמיד, שמצד אחד הגופים האלה אומרים: 'אנחנו פרטיים', מצד שני המדינה אומרת: 'אתם פרטיים אבל אתם מחויבים לשדר כך וכך'. זו הסיבה שאתם רואים יומיום תמונות של נורית דאבוש בעיתון. ככל שהמצב הכלכלי יותר קשה, ככה הרשתות הפרטיות יותר יכעסו על הרשות השנייה שמכריחה אותן לעשות דברים בזמן שהן מפסידות כסף. אז גם נורית היתה שמחה לא להיות בעיתונים, תאמינו לי. אבל היא פה אתנו. נורית דאבוש, בבקשה.

גב' נורית דאבוש: שלום, ערב טוב. האמת היא שבאמת הייתי שמחה לא להיות בעיתונים, ודאי לא בנסיבות האלה, אבל כמה דברים לפתיחה. ראשית, אני חושבת שהרשות השנייה ב-3 שנים האלה עברה מהפכה אמיתית. היא הפכה להיות רשות נגישה לאזרחים. היא היתה רשות רגולטורית מפקחת,

במקביל, אנחנו רשות שנייה לטלוויזיה ורדיו. אנחנו מאוד שמחים על ההצלחה של רדיו 'א-שמס'. יש לנו מפעם לפעם דיבורים ודיונים עם מפעילי הרדיו, ואני רוצה להגיד לכם רק דבר אחד: אנחנו שופטים אותם רק במישור המקצועי. השפה, התרבות, כל הדברים האחרים, הם מכירים טוב יותר מאתנו. אני רוצה להגיד לכם שהם אחת מתחנות הרדיו המקצועיות ביותר שאני מכירה. רמת השידור היא גבוהה, רמת הטכנולוגיה היא גבוהה. היכולת שלהם לשדר אליכם היא משמעותית מאוד ומבחינתנו הם חלק אינטגרלי

באתי לשמוע יחד עם נציגי הרשות השנייה, אנחנו מודים לכם שאירחתם אותנו. על הבמה יושב בפנל עוה"ד מוניר עזאם, נציג המועצה שעושה עבודה משמעותית וחשובה בתחום הזה. אם יהיו שאלות בסוף אני אשמח גם לומר את תשובותיי אם נצטרך. בינתיים תיהנו מהערב. תודה רבה.

מר משה שלונסקי-מנחה: לפני שאני קורא לפנל, אני מוכרח לספר לכם שבין יתר הדברים שאני עושה, אנחנו גם זכינו במכרז להקים את רדיו ירושלים, ובלי בושא אמרתי לסוהיל כראם: 'שמע, אני בא הנה ללמוד מכם איך עושים רדיו אזורי רציני', וגם אמרתי לו באותה מילה: 'תיזהר אם אתה הולך להקים טלוויזיה, כי בטלוויזיה בארץ מפסידים כסף. הרבה כסף. זה לא פשוט'.

בבקשה, אנחנו נזמין את הפנל אחד-אחד: סוהיל כראם – מנהל רדיו תחנת 'א-שמס', נזיר מג'לי – סופר ועיתונאי, קאסם חטיב – כתב M.B.C, צבי יחזקאלי היה צריך להגיע אבל שוב אבו מאזן עשה לנו תרגיל ואתמול בלילה זימן אותו למוקטעה והיום הוא צריך לשדר את הראיון, אז קראנו לאוהד חמו – כתב השטחים של ערוץ 10, ודיע עואודה – עורך העיתון "חדית' אלנאס" ובן דרור ימיני – איש מעריב, שאמרתי לו הרבה פעמים: לכל מקום שאני הולך אני תמיד מבקש שהוא יבוא איתי. מישהו לא קראתי לו? מוניר עזאם, סליחה.

יש לי שאלה: מי אתמול פה ראה את התוכנית 'האח הגדול'? מי לא ראה את 'האח הגדול'? אוקיי, על זה נדבר בדיוק. יש מישהו שראה את התוכנית הזאת מדי פעם, לא אתמול, אלא באופן אקראי? אוקיי. מי כאן הוא, או המשפחה שלו, מחובר לכבלים או ללוויין הישראליים, ל-yes או ל-HOT? 1, 2. הבנתי. מי רואה חדשות בערוצים ישראלים? מי רואה חדשות בערוצים הערביים? אוקיי, יפה. זה חידד לנו קצת.

סוהיל, אני דווקא אתחיל איתך. ב-3-4 שאלות סיימנו את הדיון. הבנו שחוץ מחדשות יש כמעט נתק מוחלט מהטלוויזיה הישראלית, בעיקר המסחרית. זאת אומרת, אם לא מחוברים לכבלים וללוויין ואם רואים רק חדשות, ואם לא רואים את 'האח הגדול', אז למעשה לא רואים בכלל את שידורי הטלוויזיה הישראלית המסחרית למעט חדשות. זה אני מבין מהרמת הידיים. אני צודק בהנחה הזאת?

מר סוהיל כראם: אתה רוצה שאני אדבר בערבית או בעברית?

מר משה שלונסקי-מנחה: אני לא מבין ערבית. אם בן דרור רוצה, אז בסדר.

מר סוהיל כראם: אני אדבר בעברית. ערב טוב לכם. המדיה שאנחנו מקבלים, הערבים בתוך מדינת ישראל יותר מקשיבים לערוצים מחו"ל, לערוצים מהעולם הערבי. הסיבה לזה, לא מפני שרק שם הדברים טובים, אלא הסיבה לזה, לדעתי, היא חוסר חומר שמדבר אליהם. לדעתי יש פה בעיה רצינית שרדיו 'א-שמס' פתר אותה חלקית, אבל לא מספיק. אני אולי אתן רמז קטן, כדי שאחרי זה נמשיך את השיחה. אנחנו במגזר הערבי מאחרים כ-40 שנה. אנחנו רואים בטלוויזיה כל הזמן כותרת של 60 למדינה, 40 לערוץ 1. אנחנו במגזר הערבי 40 שנה באיחור ועכשיו מדברים על טלוויזיה למגזר הערבי. בכנס בראש פינה הויכוח והשיח היה סביב המולטימדיה ולא סביב טלוויזיה. מה זאת אומרת? שלב הטלוויזיה, או עידן הטלוויזיה, כבר מאחורינו. ואיפה ערביי ישראל? איפה הערבים במדינת ישראל? הם בשלב של: 'יאללה, בואו נעשה טלוויזיה'. שלונסקי, עם כל הכבוד, מייעץ לי נכון, אומר לי: 'סוהיל, אל תלך על זה, זה לא יהיה כלכלי', כמו שאמרו לי אז כשהלכתי על רדיו 'א-שמס'. אמרו לי: 'לא כלכלי, זה לא עבודה, זה יהיה בעייתי', כל מה שאתם רוצים. אבל אני מאוד שמח שעשיתי את רדיו 'א-שמס' ואני גם

מר משה שלונסקי-מנחה: אני רק רוצה להעיר דבר אחד: תעשו טלוויזיה, יש לכם יכולת, מותר לכם לעשות טלוויזיה, זה בסדר. הבעיה היא רק כספית. עזוב, אני לא רוצה עכשיו להתעסק, אני רוצה לעבור לנושאים אחרים ולשאול: נזיר, יכול להיות בעצם שהאוכלוסייה הערבית אומרת: 'שמע, למה אני צריכה לשלם 250 ₪ לחודש ל-yes ו-HOT אם אני יכולה להתחבר ללוויינים?' חבל על הכסף. זה 3,000 ₪ לשנה, זה הרבה כסף, אפשר לעשות עם זה דברים טובים.

מר מזיל מג'לי: ערב טוב. כסף יכול להיות שיקול, אבל לדעתי האוכלוסייה הערבית בישראל, אם תמצא בתמורה לכסף הזה מה שימצא חן בעיניה, היא כן תסתכל והיא כן תראה, ולא בהכרח ערבית. אני חושב שקודם כל נחוץ לערבים בישראל ערוץ טלוויזיה ערבי, זה ברור. אבל נחוץ יותר שהטלוויזיה הישראלית, כל טלוויזיה ישראלית, כל ערוץ ישראלי, יראה שהערבים נמצאים במדינה הזו. חלק מהמדינה, חלק מהתוכניות. גם עיתונאים ערבים שיעבדו בערוץ הזה. ערוץ 2 למשל, או ערוץ 10, יכולים גם. אנחנו יודעים על סלימאן א-שאפעי, היתה בחורה גם מנצרת, גם היתה מצליחה, והערבים ראו בהם ועדיין רואים גאווה. אז חשוב שהם יראו את עצמם גם שם. חשוב שכשמביאים מומחים לעניינים שונים בכל מיני נושאים –

מר משה שלונסקי-מנחה: רופאים כבר למדו להביא.

מר מזיל מג'לי: גם רופאים. מנכ"ל הרשות השנייה, חלילה אם יחלה, הוא ימצא ידיים נאמנות אצל רופאים ערבים. כך שחשוב שהטלוויזיה הזו תראה את זה. למה אני אומר שזה חשוב? הרי למה אנשים לא רואים עכשיו? לא היו ערוצי לוויין לפני 5 שנים אצל ערביי ישראל, לא היו הצלחות האלה. אז היתה להם רק הטלוויזיה הישראלית, ואנשים לא ראו את עצמם שם, אז חיפשו את ההזדמנות הראשונה לקפוץ למשהו אחר. אבל תראה, מה שדיברו על חדשות – חדשות כולם רואים. למה? בגלל שהם רואים שזה קשור אליהם. זה קשור לחיי היומיום, לסביבה, לכפר הזה, לנצרת עילית, עכו וחיפה. זה אצלי, זה בתוכי. אז אנשים רואים את עצמם שם. הבעיה היא שהערוצים לא משדרים התעניינות אמיתית בערביי ישראל כשותפים במדינה הזו. זה מגדיל את הפער, זה עושה את הנתק. אם לא היה זה, אז האנשים היו רואים גם את 'האח הגדול'. הרי יש תוכנית כמו 'האח הגדול' בטלוויזיה הלבנונית.

מר משה שלונסקי-מנחה: ואת 'האח הגדול' בטלוויזיה הלבנונית רואים?

מר מזיל מג'לי: כן, בוודאי, הרבה רואים. גם מצביעים, בוודאי. בכל התוכניות הדומות הם עושים את זה. לכן אני חושב שיש צורך לראות את הדבר, כבר עכשיו ניתן להתחיל לתקן. אם לא, אז אנחנו מגדילים את הפער ואחר כך אנחנו לא צריכים להיות מופתעים שהערבים בישראל כל כך מנוכרים למדינה.

מר משה שלונסקי-מנחה: מוניר, אתה בתור נציג הרשות השנייה, והסברנו פה קודם שאף שערוך 10 וערוץ 2 הם ערוצים פרטיים יש עליהם רגולציה, זאת אומרת יש עליהם פיקוח והם מחויבים בסוג מסוים של תוכניות, ואם לא אז נורית, מוניר ואחרים נותנים להם בראש, וקנסות. בכל זאת יש פער גדול בין הציפיות של האוכלוסייה הערבית, ולדעתי בצדק, לבין מה שמקבלים בטלוויזיה המסחרית. איפה אתם פה בעניין הזה?

עו"ד מוניר עזאם: מעצם זה שגוף ציבורי מפקח על גוף מסחרי יש בעיה בזה. אנחנו צריכים להבין ששני הערוצים – ערוץ 10 וערוץ 2, הם ערוצים מסחריים, שמה שמעניין אותם זה איך להרוויח כסף. אנחנו, כגוף המפקח עליהם, משתמשים בכלים שיש לנו, ואנחנו רואים שבזמן האחרון כן היה שיפור. הרשות השנייה עומדת על כך שלציבור הערבי יהיה חלק בתכנים, למרות שההתערבות שלנו בתכנים של הערוצים המסחריים היא לא כל כך גדולה. אנחנו לא יכולים להכתיב להם מה כן לשדר ומה לא לשדר. אבל עובדה היא שאנחנו רואים שיש יותר תוכניות, אנחנו רואים שיש גם בתוכניות שיש להן הרבה רייטינג, כמו באח הגדול, השתתפה ערבייה בתוכנית הזאת. זה שחלק גדול מהאוכלוסייה בוחר, כי יש ערוצים מתחרים אחרים ממדינות ערב. האוכלוסייה הערבית יכולה לבחור בערוצים אחרים. יש תחליפים. אבל אני חושב, במסגרת היכולות ובמסגרת הכוח שיש לרשות השנייה, ובמסגרת החוק הקיים, הרשות השנייה עושה את העבודה שלה על הצד הטוב ביותר.

מר משה שלונסקי-מנחה: ודיע, אני רציתי לדעת דבר אחר. אומרים 'לא רואים טלוויזיה ישראלית' – בסדר. אבל יש הרבה תוכניות טלוויזיה שהן בכלל תוכניות רכש מארצות הברית, מאנגליה, שמשודרות בכל מיני ערוצים. למה את הדברים האלה לא רואים? תוכניות כמו ER, פעם היה דאלאס

מר ודיע עואודה: שלום וערב טוב לכולם. אולי לפני כן הערה מאוד חשובה. זה כואב לי קצת, אני לא מרגיש נוח להשתתף בפנל על מנת להשתתף מחדש בגילוייה של ארצות הברית, של אמריקה. כל ילד ברחוב הערבי יודע וכל ילד ברחוב הישראלי יודע שיש אפליה משוועת בתקשורת הישראלית, ואת הדברים שאמר עוה"ד המלומד, אני חושב שהם מטעים ומטעים מאוד. המצב ברשות השנייה, בכל ערוצי הטלוויזיה והתקשורת של הרשות השנייה, דומים לאלה של הרשות הראשונה ושל כל המדיה הישראלית על כל גווניה, הן התקשורת הכתובה והן התקשורת האלקטרונית. אני קצת אנסה להשתמש במונחים הנכונים. לא רק שאין שוויון, זה כבר עברנו, היינו בשמחה מקבלים את האבחנה הזאת. יש מעשים של דמוניזציה ושל דה-לגיטימציה של ערבים בישראל, של אזרחים ערבים בישראל. במיוחד, כפי שאמרת, במהדורות החדשות. זה א' בהדרה, בצורה הנגטיבית. כמה מועסקים ערבים יש בערוץ 10? היתה אחת, לוסי אהריש, שנדחקה משם וכולם כבר מכירים את הסיפור שלה. בערוץ 2 זה אותו דבר. יש מאות רבות של עובדים בכל מיני רמות, בכל מיני מקצועות, ואתה לא תמצא שם אחוז אחד של ערבים. הן בתכנים – גם יש הדרה מאוד מאוד עמוקה בתכנים. אני מתפלא על כך. היום 7.5%-7% מסגל הרופאים בארץ הם ערבים ויש הרבה רופאים מומחים. אני נותן את זה כדוגמה, שאפשר לראיין אותם על כל מיני. אנחנו בעונת החורף, יש הרבה הזדמנויות לראיין רופא ערבי במקרה של מות התינוקות, הסיפור של השבוע. משום מה גם זה לא עולה לשידור. רציתי להדגיש בהערה הזאת שהמצב הרבה יותר עגום מאשר הוצג עד כה, ואני חושב שזה הפסד לשני הצדדים. התקשורת, במקום להיות התומך של החוליה החלשה, של האנדרדוג, היא

מר משה שלונסקי-מנחה: בן דרור, אני מיד מגיע אליך לעניין החדשות, אבל אני רואה שאתה על קוצים.

מר בן דרור ימיני: אני לא על קוצים, יש לי מה לומר. אם אתה רוצה שאני אומר את דעתי בעניין אני אומר אותה.

מר משה שלונסקי-מנחה: מאוד.

מר בן דרור ימיני: אני אגיד כך: יש קשר בין הדברים, כי יש לי בעיה, הבטחתי לסוהיל שאני אגיד את המשפט הזה אז אני אומר אותו: יש לי בעיה עם ההצלחה של רדיו 'א-שמס'. למה יש לי בעיה עם ההצלחה של רדיו 'א-שמס'? בדיוק בגלל הדברים ששמענו עכשיו, הדברים הנכונים לחלוטין, של

מר משה שלונסקי-מנחה: אתה ממליץ, אם כך, שלא צריך להיות ערוץ טלוויזיה ערבי כי זה יהיה כיסוי?

מר בן דרור ימיני: לא, בדיוק. זאת אומרת, מה שאני אומר פה הוא מאוד בעייתי. אני רק חושש שההצלחה הגדולה, שמצד אחד צריך לשמוח עליה, מצד שני אסור בשום פנים ואופן שזה ייתן פטור. דיברתי על זה כמה פעמים, ומי שמכיר אותי ואת הדעות שלי בעניין יודע – אני רוצה שבפוליטיקה ובניסים משעל שעולה הערב, כשיש דיון בסוגיה ציבורית, כן, אני רוצה שיהיו גם רופאים שיופיעו בתוכנית. לא על תקן של ערבים. איך זה יכול להיות שאם הם 10% מהצוות הרפואי, איך זה יכול להיות שהם אפילו לא 0.01%? פעם בשנה אתה שומע איזה רופא ערבי. לא מספיק, לא כלום. אפס. אתה לא יכול לפתור את הבעיות ע"י זה שכל היום תדבר על הדעות של עזמי בשארה ושל ראיד סלאח. כי אם תדבר עליהם כל הזמן, כמו שאמרת כבר בהתחלה, זה יהיה בחדשות, ואם תדבר על זה בחדשות יש בעיה. לא ניכנס אליה עכשיו, זה לא הפורום, אנחנו עוסקים בתקשורת. אבל, מה שברור

עו"ד מוניר עזאם: איפה מופיע? הרגולטור לא יכול להתערב בתכנים ולא יכול להתערב, להגיד להם מי כן יביאו, מי לא יביאו.

מר בן דרור ימיני: יש חוק, אני לא זוכר אם זה סעיף 5 או סעיף 3, זה מופיע בחוק – הרגולטור צריך לכפות עליהם.

גב' נורית דאבוש: בן דרור, אני ידעתי שזה יגיע מהצד שלך, ודאי מהצד שלהם, ובדרך כלל אני מתאפקת עד הסוף. אבל עכשיו אני כבר לא רוצה להתאפק עד הסוף, משום שאני חושבת שצריך לתת לא מעט מקום לקהל לשאול את השאלות. בן דרור הוא אורח שלנו תמיד, בכל הפגישות שלנו, ואנחנו מאוד מסכימים בעמדות ובדעות. אבל יחד עם זאת, צריך לראות שני דברים בהיבט מאוד משמעותי. אחד, אתה לא יכול, גם אם אתה מאוד רוצה, להשוות בין רשות השידור לבין הרשות השנייה, נקודה. רשות השידור היא גוף משדר, שכולנו, אבל כולנו, שותפים בתקציבו. לרשות הזאת יש חובה ממלכתית מובהקת. זו לא הרשות השנייה. הרשות השנייה היא גוף מפקח בלבד, יש לה זכיינים שאמורים לשדר. עולם אחר לחלוטין. לעשות משוואה – אתה עושה עוול לרגולציה.

נקודה שנייה, אנחנו הגענו לרשות השנייה, מוניר ואני, בנובמבר 2006, יחד עם חברי מועצה נוספים. הנושא של המגזר הערבי, יעיד סוהיל, הפך להיות חלק מסדר היום שלנו. אין ישיבה שזה לא עולה, אין פרויקט בתוך הרשות

הדבר השלישי, לגבי לוסו ולגבי האירוחים של רופא ערבי או לא רופא ערבי. אני אומרת לך כאן ללא כחל וסרק – לא צריך לקחת רופא לשידור בגלל שהוא ערבי, נקודה. צריך לקחת את מי שמקצוען. לכן, מחר פה בנצרת אנחנו, יחד עם אג'נדה, עושים סדנא לנציגים ערבים, כדי שילמדו איך להופיע בתקשורת. כי להופיע בערוץ 2 בחדשות אם אתה לא מבין את המטריה – זה לא מקצועי. הדבר הרביעי, והיותר חשוב – יקומו בכירי ערביי ישראל, הכלכלנים שבהם, וירימו את הכפפה, ויבינו שבני הנוער שיושבים פה צריכים לראות במגרש התקשורת את המגרש המשמעותי, הם צריכים ללמוד את כל רזי התקשורת והם יהיו יותר טובים מכל אחד אחר, וכשהם יגיעו יקבלו אותם כי הם טובים יותר. והם טובים יותר. כי כשמקבלים אותם מזהים שהם הטובים ביותר. לכן, כשאנחנו מדברים על רגולציה, זאת הרגולציה. זה לא יהיה בשנתיים, אבל לשיטתי אנחנו עשינו פה מהפכה של ממש. פשוט מהפכה של ממש.

מר משה שלונסקי-מנחה: אני רק רוצה להגיד לך שאת מסתכלת גם על ערוץ 1, ובוודאי על 2 ו-10, על מחלקות החדשות למשל, זה לא הגיוני שיהיה צלם אחד או כתב אחד, ואנשי מקצוע של עורכי וידאו וכאלה. אין, אין חבריה ערבים. זה פשוט לא הגיוני בעיניי.

מר אוהד חמו: אני חייב לומר שזה לא מדויק. ברשותך, אצלנו בערוץ 10 יש נציגים ערבים בעצם בכל המגזרים. אם זה צלמים, אם זה אנשי סאונד, אם זה עורכים.

מר משה שלונסקי-מנחה: זה אוהד חמו, כתב השטחים של ערוץ 10.

מר אוהד חמו: נעים מאוד. בעצם אני יכול לחשוב על נציגים ערבים שנמצאים כמעט בכל מקום. בהקשר הזה אני חייב לומר משהו, להתייחס למה שודיע שלשמאלי דיבר מקודם – הוא טוען למעשה, ממה שהבנתי, שהעודה שכל הקהל כאן הרים את היד ואמר שהוא צופה בעצם בחדשות 10 ו-2, זה רק בגלל אילוף. אני חייב לומר לכם שמהניסיון שלי, אותי באופן אישי-

מר משה שלונסקי-מנחה: רק שנייה. בגלל אילוף? תיכף אני אשאל.

מר אוהד חמו: זה מה שהוא אמר. להבנתי זה לא נכון, ואני אגיד לכם מאיפה אני הולך לכיוון הזה. אני אספר במילה וחצי – אני 5 שנים הייתי כתב שטחים בערוץ 1, עברתי לפני חצי שנה לערוץ 10. אם יש מקום שבו מזהים אותי באמת, זה דווקא בשטחים. בשטחים הפלסטינים – רמאללה, ג'נין, בית לחם וכו'. אפילו יותר מהארץ. אני חושב שזה אומר משהו, אני חושב שזה נותן איזושהי אינדיקציה לאמינות שבה התקשורת הישראלית. ובפרט החדשות בישראל, נתפסות בשטחים. אני מניח שאם אני אדבר אתכם אני אוכל לקבל תמונה של אנשים שצופים מצד אחד בכל אל ג'זירה, ערבייה וכו', ומצד שני בחדשות 10, 2 ובהקשר הישראלי גם ב-1, ולא בהכרח בגלל אילוף.

מר משה שלונסקי-מנחה: אוהד, אתה יושב פה אז אני אשאל אותך – יש לכם כתב שמטפל באוכלוסייה הערבית בישראל? כי אתה יושב פה, אז אני שואל אותך. הייתי שואל את 2 ואת האחרים.

מר אוהד חמו: לא לגמרי. יש לנו דסק ערבי מאוד מכובד. אגב, בניגוד לערוץ 2 יש לנו דסק שמורכב מ-3 אנשים: צבי יחזקאלי – שהוא הפרשן לענייני ערבים בכלל לעולם הערבי, אני – שמכסה את הגדה, שלומי אלדר – שמכסה את עזה, וגם אני וגם שלומי מטפלים גם בנושא הערבי. אני יכול לספר לכם על כמה וכמה כתבות שאני עשיתי, למשל על עוולות שקרו לערבים בתחומי ישראל. כמובן גם במזרח ירושלים ובשטחים, אבל זה סיפור אחר. כן, יש בהחלט כיסוי. לא כמו שהייתי רוצה, לא כמו שאני חושב שראוי להיות, אבל הכיסוי הזה קיים בחדשות.

מר משה שלונסקי-מנחה: הגענו לחדשות, אז נזיר, לפני זה, קאסם עוד לא דיבר, אני בכל זאת רוצה לשאול אותך – הצביעו פה רוב האנשים שיושבים פה שהם כן צופים בחדשות ערוץ 10 וערוץ 2, זה אילוץ או זה בחירה?

מר קאסם חטיב: לא, הם צופים בזה כי זה מעניין, כי הם רוצים לדעת. כי אני חושב שכל אחד מאתנו שבוחר לצפות בחדשות בערוץ 10 או 2, כל אחד לפי השיקולים שלו, עושה את זה כי הוא רוצה לצרוך דווקא את החומר הזה שהוא מקבל. כשהם פונים לאל ג'זירה, הם גם כן פונים לשם כי הם רוצים לצרוך משהו שהם חשים שהם צריכים לראות. אני האחרון שדיבר, אבל אני לא יודע אם לשמוח, אבל אני רואה את עצמי קצת אוטסיידר בכל מה שקורה כאן. מצד אחד, אני יכול רק ליהנות מכל המצב הזה. אתם לא רוצים לטפל באוכלוסייה הערבית, אתם לא רוצים לאלץ את עצמכם להיות אכן מעניינים לגבי האוכלוסייה הזאת על מנת שהיא תחליט לצרוך אתכם – אוקיי, אני נמצא כאן, אני מקבל את כל האנשים האלה. אני בתור המדיה הלוויינית הערבית. אבל מצד שני, בתור בנאדם שגר כאן, יש לי כל מיני מחשבות. את הטרנספר הזה, אולי טרנספר מרצון, לראות או לצרוך את התכנים של המדיה הישראלית, מין בידול כזה לכיוון לצרוך יותר ויותר מדיה

מר משה שלונסקי-מנחה: אני מקווה שלא נגיע לרגע הזה. אני בטוח שלא נגיע לרגע הזה. נזיר, אתה רצית לדבר. אחר כך, אני מבקש, ננסה פעם אחת אחרי שהצגנו את העמדות ואת הבעיות, בואו שכל אחד בסבב יציג כמה הצעות איך בכל זאת פותרים את זה. כי אנחנו ממשיכים לדבר, עוד 3-4 שנים נבוא הנה, נהדר, נלך לאכול, נבלה, נשב בדיוק אותו דיון כמו שהיה דיון פה לפני 5 שנים. אני אומר לכם שאפשר, אתם כוח של יותר ממיליון. אפילו ברמה הצרכנית – אתם קונים, אתם חיים. גם לערוצים המסחריים, שאני

מר סוהיל כראם: שלא נאבד את הנקודה, אני מאוד מבקש. אני לא יודע על מה נזיר הולך לדבר, אבל יש פה נקודה ספציפית של גם הרשות וגם מה שעושה המדיה במגזר הערבי וההבדל. אנחנו דיברנו בכנס העיתונות על העדר, ההבדל בין העדר הגדול של מה שקורה במדינה ובין העיתונות המיוחדת הזאת שחיה במגזר הערבי ועושה תפקיד לא פחות טוב מעיתונות אחרת, ובכל זאת מנסה גם לסנכרן, לעשות את הסנכרון בין שתי האוכלוסיות. זה מה שלא קורה. פה אולי לא הרבה אני מסכים עם ידידי בן דרור-

מר משה שלונסקי-מנחה: סוהיל, אני רוצה רגע שנזיר קודם יגיב ואחר כך בכל זאת ננסה, נתעקש על איך אנחנו פותרים את זה, איך מנסים לעשות צעד אחד קדימה שעוד שנתיים לבוא ולהגיד: 'קרה משהו בכל זאת'.

מר נזיר מג'לי: האמת שאני תוהה למה אנחנו פה.

מר משה שלונסקי-מנחה: כי הזמנו אתכם.

מר נזיר מג'לי: אנחנו באים לפה ואומרים שזה הגוף המבקר ונציגי הגוף המבקר באים ואומרים לנו שהכל בסדר. אז בשביל מה אנחנו יושבים פה? אני חושב שיש דבר לא רק שלא בסדר, גם מסוכן. אני נזכר עכשיו בבדיחה על 3 סטודנטים שנשאלים שאלה: 'מה דעתך על אכילת בשר?' אז המצרי אומר: 'מה זה בשר?' הסודאני אומר: 'מה זה אכילה?' והסורי שואל: 'מה זה דעתך?' אז אנחנו מנותקים פה, אין לנו כלום ממה שאנחנו מדברים עליו. פה אנחנו הערבים בישראל מרגישים נתק בין אמצעי התקשורת

מר משה שלונסקי-מנחה: אין ויכוח, יש בעיה.

מר נזיר מג'לי: הגוף המבקר, יש לו הזכות, לא רוצה להגיד לכפות. אוקיי, אז שיתערב, שיעיר, שיגיד משהו. זה לא יכול להמשיך.

גב' נורית דאבוש: אתה יודע מה הבעיה שלי עם פנלים מהסוג הזה? ואני מאוד שמחה שהויכוח הולך לשם. אנחנו היינו לפני 3 שנים בפנל דומה. בדיוק לפני 3 שנים נכנסנו לתפקיד, היינו בפנל דומה, בדקנו את עצמנו. ראינו את הנתונים, ערביי ישראל הופיעו בערוצים המסחריים משהו כמו 3%. וכשהם הופיעו, הם הופיעו במקומות שבהם חיזקו סטריאוטיפ. עכשיו יושב פה נציג ציבור, וגם אני נציג ציבור, ואני מציגה לך עובדות של שנת 2007. עובדות, ואתה בוחר להתעלם מהן: 'אתם בכלל לא חושבים שיש בעיה, ודאי לא עשיתם שום דבר כדי לפתור אותה'. אני אומר לך: סליחה, אנחנו עשינו

מר נזיר מג'לי: אין לי מושג. תכניסו אותי לעניין.

גב' נורית דאבוש: אני אכניס אותך? איפה אתם הייתם? אני באתי לנציגים הערבים, תשאל את הנציגים שלכם בכל הארגונים והעמותות-

קהל: אנחנו צריכים לדעת מי הנציגים שלנו.

גב' נורית דאבוש: קודם כל, יש לכם נציגה בשם ד"ר רווידה אבו ראס, שלא נמצאת פה עכשיו.

קהל: מישהו מכיר רווידה אבו ראס כאן?

גב' נורית דאבוש: זה שאתם לא מכירים זה עניין אחר.

עו"ד מוניר עזאם: אבל זו לא בעיה של רווידה אם הם לא מכירים את רווידה. את לא מכירה את רווידה.

גב' נורית דאבוש: זו לא בעיה פרסונלית, סליחה.

מר משה שלונסקי-מנחה: סליחה, אנחנו מיד נעביר לכם את המיקרופון חופשי.

גב' נורית דאבוש: לשאלה הפרסונלית אנחנו נענה. אני הצעתי בזמנו, לפני 3 שנים, הצעתי אני, כיו"ר המועצה, באתי ואמרתי: תראו, כל שקל

עו"ד מוניר עזאם: יקבלו 10 שקלים. אני הייתי בישיבה.

גב' נורית דאבוש: יקבלו 10 שקלים. אתה יודע כמה שנים עברו? 3.
אתה יודע כמה כסף שמת? אני שמת משלי, רק משלי, לסדרת התעודה של
חיים יבין, שהם 5 פרקים מדהימים, שהם חסרי תקדים בערוץ מסחרי, רק על
ערביי ישראל – אנחנו שמנו את הכסף, אני. ערביי ישראל שמו את הכסף?
איפה הייתם? כתבת מאמר שבו ברכת אותנו על היוזמה הזאת? איפה אתם?

קהל: זו טיפה בים, גברת. היה קונגרס עיתונאי שאני
אדע? איך אני אדע?

גב' נורית דאבוש: ודאי. אני לפחות, אני יו"ר מועצה 3 שנים, הייתי
במגזר הערבי במפגשים מהסוג הזה לפחות 25 פעם ב-3 שנים.

קהל: אני יכול להוסיף ביקורת על זה. אבל לזרוק את
הביקורת עכשיו לצד שני-

גב' נורית דאבוש: לא, אנחנו לא זורקים את הביקורת. אני רק אומרת
שצריכה להיות יושרה וצריכה להיות הגינות. כשיש איזשהו סוג של עשייה,
אתה לא יכול לבוא ולהגיד שלא נעשה פה כלום. אם יש סדרה כמו 'עבודה
ערבית' של סייד קשוע, שהזכייין של 'קשת' אומר: 'אני מעלה את זה רק בגלל
מועצת הרשות השנייה', זו מלחמת עולם, זה לא פשוט.

קהל: אז הנה אתם מתערבים. אתם יכולים להתערב.

גב' נורית דאבוש: לא, אנחנו מתערבים במקום שבו יש פרופורציה ותמהיל נכון, אבל אני מחכה לכם. איפה אתם? למה אתם לא קמים? למה אתם לא נותנים רוח גבית במקומות שצריך ולמה אתם לא מבקרים במקומות שצריך? איפה אתם?

מר משה שלונסקי-מנחה: מעבר לדברים של נורית, תסתכלו קדימה.

מר סוהיל כראם: רק קדימה. אני מרגיש שאנחנו מסיטים את הדברים. נורית, אני חושב שנוזיר התכוון, ואני אחזור על זה עוד פעם – הערבים במדינה שעולים בטלוויזיה לא עושים רייטינג. רייטינג זה כסף. הם לא רוצים אותנו שם, הם רוצים אותנו כשאנחנו עושים דברים פלייליים. זה דברים נכונים. אם אנחנו 1% שם במדיה הישראלית זה לא פייר כלפינו. אני מסכים עם נוזיר לא מפני שאני רוצה להיות נגד עכשיו, אלא יש מציאות ואי אפשר להתכחש אליה. אני גם לא מתכחש, חיים יבין, אני נותן לו את כל הכבוד, הוא עשה תוכנית ואתם השקעתם וזה מעולה, ולדעתי כל הכבוד. אני רוצה להוסיף עוד משהו לטובת הרשות השנייה.

מר משה שלונסקי-מנחה: סוהיל, מה עושים?

מר סוהיל כראם: שלונסקי, בבקשה. אנחנו בויכוח מאוד חשוב שאנשים ידעו. הרשות השנייה, חבר'ה, אם אתם רוצים שתשים גבולות לערוץ 10 וערוץ 2, היא תבוא גם לרדיו 'א-שמס', תגיד לי: 'אל תדבר'. ואני רוצה לדבר. תדעו לכם, ותדעו את זה טוב מאוד, תכניסו את זה טוב: (1) מאז הוקמה רדיו 'א-שמס' אנחנו עושים חדשות לבד, (2) לא היה פעם אחת של צנזור שנכנס לשם. אני בכינוס בתל אביב מול 500 איש אמרתי: 'ברגע

מר משה שלונסקי-מנחה: סוהיל, לא קיבלתי תשובה מה אנחנו עושים. ודיע, אתה חצי מהדיון מחייך כל הזמן, תסביר לי גם למה.

מר ודיע עואודה: כי אני, את האמת, תסלחי לי על הביטוי, צר לי

מר משה שלונסקי-מנחה: ודיע, סליחה שאני קוטע אותך, אני לא נימוסי, אבל אני רוצה רגע לזוז קדימה. אני יכול להציע משהו? סתם רעיון תוך כדי דיון. מי מכם פעם ישב עם אבי ניר או עם ורשבסקי או עם יוחנן צנגן? 2-3 בחורים רציניים מפה, לשיחה איתם על עניין של מקומות עבודה לערבים במקום. לא לשלוח את הרשות השנייה ליוחנן צנגן, ללכת אליו לבד. אני אומר לכם שהדברים האלה כן עובדים וצריך ללחוץ ולהכות בברזל כל הזמן. אני

עו"ד מוניר עזאם: השאלה גם מי פנה לערוצים המסחריים בבקשה לקבל עבודה, להתקבל על סמך כשרון או משהו אחר ונדחה, ובא לרשות ואמר: 'יש לי נתונים שווים ל-X ולא קיבלו אותי בגלל שאני ערבי'. אני לא בא להפוך את הקורבן לאשם, אבל יש אשמה גם בציבור הערבי.

- הערה מהקהל -

עו"ד מוניר עזאם: אבל את לא פנית בגלל שידעת מראש שהרשות לא מתערבת? תסלחי לי שנייה, מה מצפים מערוצים מסחריים, שיש להם כל יום איזה 100 או 200 פניות, מכתבים מהמגזר היהודי? שיעזבו את הכל ויבואו לחפש בכפרים הערביים? אני לא אומר לא לקבל כתבים מוכשרים, אבל גם הערבים צריכים לפנות, גם הם צריכים ללכת לערוצים המסחריים ולבקש, ולא כל הזמן לבכות.

קהל: זה נציג האוכלוסייה הערבית במועצת הרשות השנייה? אני שואל, מר מוניר. איך אתה מציג את הדברים? אתה באמת רואה את עצמך הנציג של האוכלוסייה הערבית במועצת הרשות השנייה? ככה?

קהל: הוא נציג הרשות. אתה נציג הרשות או נציג הערבים ברשות?

עו"ד מוניר עזאם: שניהם. אני נציג הרשות גם, ואני יודע מבפנים מה

עשתה הרשות. אי אפשר לבוא ולתקוף את הרשות מבלי לדעת שום דבר.

קהל: אנחנו לא תוקפים. אני לא מבינה למה אתם

מתגוננים, אנחנו לא תוקפים.

מר משה שלונסקי-מנחה: מוניר, אנחנו רוצים לצאת מפה-

גב' נורית דאבוש: שלונסקי, לא, אנחנו לא רוצים לצאת מפה לשום

מקום.

מר משה שלונסקי-מנחה: באמת? את רוצה להישאר פה? אוקיי.

גב' נורית דאבוש: אני רוצה להישאר פה. תשמע, אני רוצה להתחבר

למה שאמרת דווקא בצד החיובי שלו. אתה צריך להבין ולהפנים שעצם

העובדה שאנחנו פה מוכיחה רק דבר אחד – אנחנו יודעים שיש בעיה. באנו

לשמוע. להטיל עלינו את שאלת: 'האם ערביי ישראל הם חלק אינטגרלי

ממדינת ישראל', ודאי ששנינו לא הכתובת לעניין הזה. אנחנו ודאי חושבים

כך, אנחנו פה כי אנחנו חושבים כך, אנחנו נמצאים במגזר הערבי ב-3 שנים

האחרונות יותר מאשר בכל מגזר אחר. היינו בפריפריה היהודית והיינו

בפריפריה החרדית והיינו אצל העולים החדשים ואנחנו אצלך. אתה צריך

להבין אבל שני דברים שהם אבני יסוד. דבר אחד, שהוא מאוד משמעותי –

התקשורת הישראלית נשלטת ע"י אליטה תל אביבית, חילונית, אשכנזית,

גברית. זו לא פרפרזה, זה מחקר של הרשות השנייה. אז גם אם אתה ערבי וגם

אם אתה גר בבאר שבע וגם אם אתה גר באופקים וגם אם אתה עולה חדש

מר משה שלונסקי-מנחה: בן דרור ואחרי זה אתה. אני מבקש ממש קצר, כי יש פה אנשים שרוצים לדבר ואנחנו ניתן לכם לדבר. יש עוד 5 דקות לבמה, תרביצו.

מר בן דרור ימיני: הרשות השנייה היא רגולטור, על כך אין שום ויכוח. רגולטור יכול לשמש בשני תפקידים: תפקיד אחד, שעלה כאן, זה התפקיד של הצנזור. בא סוהיל ואומר: 'כל הכבוד, הם לא מתערבים. מצוין'. עכשיו, העניין הוא שערוצים מסחריים, וגם ציבוריים, פועלים לפי כללי השוק. לפי כללי השוק חופש הביטוי הולך ומצטמצם לקבוצה שנורית דיברה

מר משה שלונסקי-מנחה: זהו, בן דרור? רגולטור וזהו?

מר בן דרור ימיני: לא, אני אומר התפקיד של הרגולטור בא לתקן את כשל השוק. כי אי אפשר להתייחס עכשיו לחופש הביטוי כאל עוד משהו שחלק מהקפיטליזם החברתי בישראל. הרגולטור, פה בדיוק התפקיד שלו. להרחיב, לא לצמצם. לא לבוא לסוהיל ולהגיד לו: 'אל תעשה', אלא לבוא לאותם אלה שבהם יש מובהקות של ייצוג יתר של חילוני, אשכנזי, גבר, ולומר, חבר'ה, בלי להגיד שמות, בלי להגיד מי, בלי להגיד מה, כי פה באמת זה לא התפקיד שלכם, אתם לא עורכים.